

**CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU**

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4,
www.instante.justice.md; email: cac@justice.md
tel. (022) 76-84-88; fax: (022) 66-05-89

№ 4-35/10-2107 din 12.08.16



**А ПЕЛЛЯЦИОННАЯ
ПАЛАТА КИШИНЭУ**

2043, г. Кишинэу, ул. Теилор 4
www.instante.justice.md; email: cac@justice.md
тел. (022) 76-84-88; факс: (022) 66-05-89

La № _____ din _____

**Dosarul civil nr. 2a-871/16
12/08/2016**

Curtea Constituțională

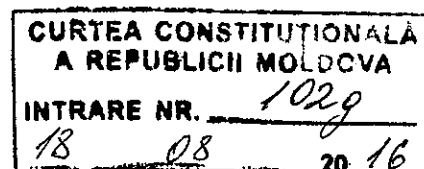
str. A. Lăpușeanu 28, mun. Chișinău, MD-2004
E-mail: secretariat@constcourt.md

Curtea de Apel Chișinău, vă remite **sesizare** la dosarul civil la cererea de chemare în judecată depusă de Uzina Mecanică „Artmet” SA vs ÎS „CRIS „Registru” privind anularea actului.

Anexă: sesizare pe 08 file,
încheiere Curtea de Apel Chișinău din 20.07.2016 pe 01 file.

**Președintele
Curții de Apel Chișinău**

Ion Pleșca



4510

ÎNCHEIERE

20 iulie 2016

mun. Chișinău

în componența
Președintele ședinței
judecătoriai
Grefier

Mihail Ciugureanu
Grigore Dașchevici și Ștefan Niță
Zinaida Ciobanu

examinând în ședință publică problema ridicării excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării cererii de apel declarate de Uzina Mecanică "Artmet" SA, Consiliul Uzinei Mecanice "Artmet" SA, Bîlîm Alexandr și Odobescu Victor împotriva hotărîrii Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 18.02.2015 și a hotărîrii suplimentare din 15.02.2016 în pricina civilă la acțiunea înaintată de Uzina Mecanică "Artmet" SA împotriva ÎS "CRIS Registru" privind anularea concursului, la cererea reconvențională depusă de ÎS "CRIS Registru" împotriva Uzinei Mecanice "Artmet" SA privind declararea nulității actelor juridice și cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul de administrare a Uzinei Mecanice "Artmet" SA, Bîlîm Alexandr împotriva lui Odobescu Victor și ÎS "CRIS Registru" privind declararea nulității actelor juridice

a c o n s t a t a t :

În fapt, prin încheierea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 22.10.2014 s-a dispus conexarea cauzei, civile la acțiunea depusă de Consiliul de Administrare a Uzinei Mecanice "Artmet" SA și Bîlîm Alexandr împotriva lui Victor Odobescu și ÎS "CRIS Registru" privind declararea nulității actelor juridice cu cauza civilă nr.3c/a-775/2015 la cererea de chemare în judecată a reclamantului Uzina Mecanică "Artmet" SA către IS "CRIS Registru" privitor la anularea concursului pentru achiziționarea sistemului de confecționare și eliberare automatizată a plăcilor de înmatriculare pentru mijloacele de transport anunțat de ÎS "CRIS Registru", publicat în Monitorul Oficial al R.Moldova nr.238-242 din 25.10.2013 și acțiunea reconvențională depusă de IS "CRIS Registru" către Uzina Mecanică "Artmet" SA privind declararea nulității actului juridic.

Prin hotărîrea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 18.12.2015, sa respins cererea de chemare în judecată depusă de Uzina Mecanică "Artmet" SA împotriva ÎS "CRIS Registru" privind anularea concursului pentru achiziționarea sistemului de confecționare automatizată a plăcilor de înmatriculare pentru mijloacele de transport, anunțat de către ÎS "CRIS Registru" prin publicarea în Monitorul Oficial nr.138-242 din 25.10.2013, ca neîntemeiată; sa admis cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul de administrare a Uzinei Mecanice "Artmet" SA și Bîlîm Alexandr împotriva lui Odobescu Victor și ÎS "CRIS Registru" privind declararea nulității actelor juridice; sa admis cererea de chemare în judecată reconvențională depusă de ÎS "CRIS Registru" împotriva Uzinei Mecanice "Artmet" SA privind declararea nulității actelor juridice; sa declarat nul contractul nr.151 din 26.03.2010 cu privire la fabricarea și livrarea plăcilor de înmatriculare pentru mijloacele de transport, încheiat între Uzina Mecanică "Artmet" SA și ÎS "CRIS Registru" și acordul adițional nr.180/1 din 19.04.2010, privind modificarea contractului nr.151 din 26.03.2010 cu privire la fabricarea și livrarea plăcilor de înmatriculare pentru mijloacele de transport, încheiat între Uzina Mecanică "Artmet" SA, în persoana directorului executiv Odobescu Victor și ÎS "CRIS Registru".

Prin hotărîrea suplimentară a Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 15.02.2016, sa încasat de la Uzina Mecanică "Artmet" SA în beneficiul ÎS "CRIS Registru" taxa de stat în mărime de 100 lei, iar în beneficiul Statului cheltuielile de judecată sub formă de cheltuieli privind achitarea taxei de stat în mărime de 100 lei; sa încasat solidar de la Odobescu Victor și ÎS CRIS Registru în beneficiul Consil administrare a Uzinei Mecanice "Artmet" SA, Bîlîm Alexandr cheltuielile de judecată sub formă de cheltuieli privind achitarea taxei de stat în mărime de 100 lei, iar în beneficiul Statului cheltuielile de judecată sub forma de cheltuieli privind achitarea taxei de stat în mărime de 100 lei.

Drept urmare a contestării hotărîrilor respective, în procedura Curții de Apel Chișinău, se află spre examinare în ordine de apel, cererile de apel declarate de Uzina Mecanică "Artmet" SA, Consiliul Uzinei Mecanice "Artmet" SA, Bîlîm Alexandr și Odobescu Victor împotriva hotărîrii Judecătoriai Rîșcani mun.

Chişinău din 18.02.2015 și a hotărîrii suplimentare din 15.02.2016 în pricina civilă la acțiunea înaintată de Uzina Mecanică "Artmet" SA împotriva ÎS "CRIS Registru" privind anularea concursului, la cererea reconvențională depusă de ÎS "CRIS Registru" împotriva Uzina Mecanică "Artmet" SA privind declararea nulității actelor juridice și cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul de administrare a Uzinei Mecanice "Artmet" SA, Bîlîm Alexandr împotriva lui Odobescu Victor și ÎS "CRIS Registru" privind declararea nulității actelor juridice.

În cadrul instanței de apel, apelanții Uzina Mecanică "Artmet" SA, Consiliul Uzinei Mecanice "Artmet" SA și Bîlîm Alexandr au înaintat demers cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În ședința de judecată reprezentantul apelantului a susținut cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, iar reprezentantul ÎS "CRIS Registru" a lăsat la discreția instanței soluționarea chestiunii date.

Audiind participanții prezenți la proces și examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și a suspenda procesul de judecată din următoarele considerente.

Potrivit art.12¹ alin.(1) CPC, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție, iar potrivit alin.(3) al aceluiași articol, din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și pînă la adoptarea hotărîrii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărîrii pronunțate se suspendă.

În urma celor elucidate și constatate, și luînd în considerație faptul că excepția de neconstituționalitate constituie mijlocul procedural pentru realizarea accesului persoanei, în calitate de titular al drepturilor și libertăților fundamentale, la controlul constituționalității actelor normative, și aceasta se poate realiza numai în cazul în care norma prezumată a fi neconstituțională urmează să fie aplicată la litigiul judiciar în care este implicată persoana respectivă, Colegiul civil consideră necesar de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, pentru verificarea constituționalității prevederilor Hotărîrii Guvernului R.Moldova nr.399 din 16.06.2015 cu privire la modificarea Hotărîrii Guvernului nr.1229 din 13.11.2001 în temeiul prevederilor Hotărîrii nr.2 a Curții Constituționale din 09 februarie 2016 privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 12¹, art. art. 269-270 CPC, instanța de apel

d i s p u n e:

Se admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, pentru verificarea constituționalității prevederilor Hotărîrii Guvernului R.Moldova nr.399 din 16.06.2015 cu privire la modificarea Hotărîrii Guvernului nr.1229 din 13.11.2001 în temeiul prevederilor Hotărîrii nr.2 a Curții Constituționale din 09 februarie 2016 privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

Procesul examinării cererii de apel declarate de Uzina Mecanică "Artmet" SA, Consiliul Uzinei Mecanice "Artmet" SA, Bîlîm Alexandr și Odobescu Victor împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chişinău din 18.02.2015 și a hotărîrii suplimentare din 15.02.2016 în pricina civilă la acțiunea înaintată de Uzina Mecanică "Artmet" SA împotriva ÎS "CRIS Registru" privind anularea concursului, la cererea reconvențională depusă de ÎS "CRIS Registru" împotriva Uzina Mecanică "Artmet" SA privind declararea nulității actelor juridice și cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul de administrare a Uzinei Mecanice "Artmet" SA, Bîlîm Alexandr împotriva lui Odobescu Victor și ÎS "CRIS Registru" privind declararea nulității actelor juridice, se suspendă pînă la soluționarea de către instanța ierarhic superioară, a excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac

Președintele ședinței
Mihail Ciugureanu

Judecător
Grigore Dașchevici

Judecător
Ștefan Niță

COPIA
CORESPUNDE
ORIGINALULUI

10.05.2016

Către: Curtea de Apel Chișinău

De la:

1. Uzina Mecanică „Artmet” S.A.
Director general, Victor ODOBESCU

**2. Consiliul Societății pe Acțiuni
Uzina Mecanică „Artmet” S.A.**
Președinte, Sergiu BABAN

**3. Acționar al Societății pe Acțiuni
Uzina Mecanică „Artmet” S.A.**
Alexandr BÎLÎM

SESIZARE

(în conformitate cu art.12 prim, alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă al R.Moldova și Hotărârii Curții Constituționale din 09 februarie 2016 privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit. a) și g))

În procedura Curții de Apel Chișinău ca instanță de apel se află spre examinare dosarul nr.3-98/2015 în materie de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a reclamantului Uzina Mecanică „Artmet” S.A. către ÎS „CRIS „Registru” privitor la anularea concursului pentru achiziționarea sistemului de confecționare și eliberare automatizată a plăcilor de înmatriculare pentru mijloacele de transport, anunțat de IS „CRIS Registru”, publicat în Monitorul Oficial al R.Moldova nr.238-242 din 25.10.2013.

Prin încheierea Judecătoriai Râșcani din 22.10.2014 s-a dispus conexarea cauzei civile la acțiunea depusă de Consiliul de Administrare a Uzinei Mecanice „Artmet” S.A. și Bîlîm Alexandr împotriva lui Victor Odobescu și ÎS „CRIS Registru” privind declararea nulității actelor juridice cu cauza civilă nr.3c/a-775/2015 la cererea de chemare în judecată a reclamantului Uzina Mecanică „Artmet” S.A. către IS „CRIS „Registru” privitor la anularea concursului pentru achiziționarea sistemului de confecționare și eliberare automatizată a plăcilor de înmatriculare pentru mijloacele de transport anunțat de ÎS „CRIS „Registru”, publicat în Monitorul Oficial al R.Moldova nr.238-242 din 25.10.2013 și acțiunea reconvențională depusă de IS „CRIS Registru” către Uzina Mecanică „Artmet” S.A. privind declararea nulității actului juridic.

În sprijinul pretențiilor sale ca motive de drept, reclamantul Uzina Mecanică „Artmet” S.A. și organele sale de conducere a invocat prevederile Hotărârii Guvernului R. Moldova nr. 1229 din 13.11.2001, publicată în M.O. al RM nr. 141- 143/1286 din 22.11.2001, prin care s-a dispus că Uzina Mecanică S.A. „Artmet”, selectată anterior prin concurs, va produce și va livra Ministerului Dezvoltării Informaționale toate tipurile de numere de înmatriculare pentru mijloacele de transport, în strictă conformitate cu cerințele standardului SM-122 din 10 ianuarie 1996.

Totodată Hotărârea nominalizată a Guvernului fiind un act normativ, care a fost publicat în modul prevăzut de legislație și producea efecte juridice a fost modificată prin Hotărârea Guvernului R.Moldova nr.399 din 16.06.2015 „Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.1229 din 13.11.2001.

Art.12¹ din CPC al R.Moldova prevede expres, că dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare pe care o transmite Curții Constituționale prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și până la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărârii pronunțate se suspendă.

Conform Hotărârii nr.2 a Curții Constituționale din 09 februarie 2016 privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova sa statuat, că:

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale judecătorul nu poate să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate. Acesta urmează să verifice și să indice doar dacă:

1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia (în cazul în care nu este ridicată de către instanța de judecată din oficiu);

3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Încheierea de refuz a ridicării excepției de neconstituționalitate poate fi contestată separat cu recurs."

În opinia apelanților, excepția de neconstituționalitate constituie mijlocul procedural pentru realizarea accesului persoanei, în calitate de titular al drepturilor și libertăților fundamentale, la controlul constituționalității actelor normative, și aceasta se poate realiza numai în cazul în care norma prezumată a fi neconstituțională urmează să fie aplicată la litigiul judiciar în care este implicată persoana respectivă.

În condițiile în care în speța de față instanța de fond a respins anterior sesizarea noastră, apelanții sunt îndreptățiți în prezent să ceară verificarea constituționalității acestor prevederi a Hotărârii Guvernului R.Moldova nr.399 din 16.06.2015 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.1229 din 13.11.2001 în temeiul prevederilor Hotărârii nr.2 a Curții Constituționale din 09 februarie 2016 privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova

În drept ne întemeem argumentele pe următoarele motive:

Potrivit art.1 alin.(3) al Constituției R.M,

„Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate”

Articolul 4 alin. (1) din Constituția R.M. dispune, „Dispozițiile Constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte”.

Articolul 7 al Constituției R.M. stabilește,

“Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică”.

Articolul 9 din Constituția R. M. stabilește,

(3) Piața liberă, inițiativă economică, concurență loială sunt factorii de bază ai economiei.

Articolul 20 din Constituția R.M.

(1) “Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime”.

(2) “Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție”.

Articolul 26 din Constituția R.M.

(1) “Dreptul la apărare este garantat”.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului părțile au dreptul să fie asistați de un avocat ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Articolul 53 din Constituția R.M.

(1) Persoana vătămată într-un drept al său de către o autoritate publică, printr-un act administrativ s-au... este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

Art.101 din Constituția R.M.

stipulează, că Prim-ministrul conduce Guvernul și coordonează activitatea membrilor acestuia, respectând atribuțiile ce le revin.

Articolul 102 din Constituția R.M.

(2) Hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor.

Articolul 126 din Constituția R.M.

(1) Economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare *societală*, bazată pe proprietate privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă.

(2), **Statul trebuie să asigure;**

lit. b) Libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție.

h) Inviolabilitatea investițiilor persoanelor fizice și juridice, inclusive străine.

Articolul 134 din Constituția R.M.,

(1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

(3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat, în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului fără de stat.

Articolul 135 din Constituția R.M.,

(1) Curtea Constituțională:

- a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului,
- b) interpretează Constituția.

Legea privind actele normative ale Guvernului și... nr.317 din 18.07.2003.

Articolul 2. “În sensul prezentei legi, act normativ este actul juridic, emis de Guvern și de alte autorități ale administrației publice central și locale în temeiul normelor constituționale și legale, care stabilește reguli obligatorii de aplicare repetată la un număr nedeterminat de situații identice”.

Articolul 3. “Actele normative se inițiază, se elaborează, se emit și se aplică în conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova, ale Legii cu privire la Guvern, cu dispozițiile prezentei legi și a altor acte normative, ținându-se cont de principiile generale ale dreptului”.

Articolul 5 al legii nr.317 din 18.07.2003.

(6) Apărarea drepturilor, libertăților, intereselor legitime ale cetățenilor, egalitatea și echitatea socială, precum și compatibilitatea cu legislația comunitară constituie o condiție obligatorie a oricărui act normativ. (61) Actul normativ ce reglementează activitatea de întreprinzător trebuie să corespundă principiului transparenței decizionale și de reglementare. În acest scop, autoritățile administrației publice și instituțiile abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control sunt obligate:

a) Să informeze asupra proiectelor de acte normative și să asigure implicarea sectorului privat, a societății civile și a persoanelor fizice în elaborarea de acte normative și în scopul luării deciziilor.

b) Să asigure accesul liber la proiectele de acte normative prin publicarea acestora în mijloacele de informare în masă.

(7) Actul normativ trebuie să întrunească condițiile legalității, accesibilității, preciziei și o dată intrat în vigoare, este executoriu și opozabil tuturor subiecților de drept.

Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.1229 din 13.11.2001.

(2) „Se stabilește că uzina metalică S.A. „ArtMet” a Ministerului Industriei, selectată anterior prin concurs, va produce și livra Ministerului Dezvoltării Informaționale toate tipurile de numere de înmatriculare pentru mijloacele de transport, în strictă conformitate cu cerințele standardului SM-122 din 10 ianuarie 1996 ”.

Hotărârea Guvernului nr. 399 din 16.06.2015 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1229 din 13 noiembrie 2001

Publicată: 19.06.2015 în Monitorul Oficial Nr. 160 art. Nr. 444

În conformitate cu prevederile art. 14 din Legea nr. 131-XVI din 7 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.11-21, art.6), cu modificările și completările ulterioare, Guvernul **HOTĂRĂȘTE:**

Hotărârea Guvernului nr. 1229 din 13 noiembrie 2001 „Despre reglementarea unor probleme ce țin de evidența și documentarea mijloacelor de transport și conducătorilor de

vehicule” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.141-143, art. 1286), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

punctul 1 va avea următorul cuprins:

„1. Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor va coordona și monitoriza procesele de elaborare, achiziționare, confecționare, restabilire, preschimbare și eliberare de către subdiviziunile sale monitorizate a blanchetelor permiselor de conducere, certificatelor și plăcilor cu număr de înmatriculare pentru toate mijloacele de transport, a certificatelor de absolvire a cursurilor de formare inițială și recalificare a conducătorilor de vehicule.”;

punctul 2 se abrogă.

Legea nr. 906 din 29.01.1992, privind limitarea activității monopoliste și dezvoltarea concurenței,

Articolul 1. Sfera de reglementare antimonopolistă

1. Legea reglementează relațiile dintre agenții economici și organele puterii și ale administrației în procesul activității pe piața republicană de mărfuri (în continuare: piață). Legea se aplică și în cazurile în care acțiunile agenților economici și ale organelor puterii și ale administrației sau acordurile încheiate de ele în afara Republicii Moldova duc la limitarea concurenței sau au alte consecințe negative pe piață.

Articolul 5. Inadmisibilitatea acțiunilor de limitare a concurenței din partea organelor puterii și ale administrației

1. Organelor puterii și ale administrației li se interzice să adopte acte și (sau) să întreprindă acțiuni îndreptate spre limitarea independenței agenților economici, spre crearea de condiții discriminatorii sau, dimpotrivă, favorabile activității unor anumiți agenți economici, dacă asemenea acte sau acțiuni conduc sau pot conduce la limitarea concurenței și (sau) la lezarea intereselor agenților economici. Li se interzice inclusiv:

să împiedice activitatea agenților economici într-un anumit domeniu, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație;

să limiteze drepturile de vânzare (procurare, cumpărare, schimbare) a mărfurilor;

să dea agenților economici indicații privind livrarea unor mărfuri în primul rând anumitor categorii de cumpărători sau încheierea prioritară a unor contracte, fără a ține cont de prioritățile stabilite în actele normative;

să pună obstacole în calea creării unor noi agenți economici într-un anumit domeniu de activitate, cu excepția cazurilor în care organul puterii sau al administrației acționează în conformitate cu legislația;

să acorde unor agenți economici înlesniri fiscale sau de altă natură, neprevăzute de legislație, ce le creează acestora o situație privilegiată față de alți agenți economici care acționează pe aceeași piață, vânzând aceeași marfă.

2. Se interzice formarea unor ministere, departamente, a altor organe ale administrației de stat cu scopul de a monopoliza producerea sau desfacerea mărfurilor, precum și investirea ministerelor, departamentelor sau a altor organe ale administrației de stat existente cu împuterniciri a căror exercitare conduce sau poate să conducă la limitarea concurenței.

Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și art. 6, (1) dreptul la un proces echitabil

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale...Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public...”

Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 10.

„Orice persoană are dreptul în deplina egalitate de a fi audiată în mod echitabil și public de către un tribunal independent și imparțial care va hotărî fie asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații îndreptată împotriva sa”.

Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice din 16.12.1966, ratificat prin Hotărârea Parlamentului R.M. nr. 217-12 din 28.07.90, art.14.

1. „Toți oamenii sunt egali în fața tribunalelor și curților de justiție. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat în mod echitabil și public de către un tribunal competent, independent și imparțial, stabilit prin lege, care să decidă asupra contestărilor privind drepturile și obligațiile sale cu caracter civil”.

Invocăm Curții Constituționale următoarele încălcări:

Potrivit art.134 din Constituție, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova care garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

O lege sau un alt act normativ, legitim adoptat de organele de resort, poate fi supus controlului constituționalității conform art. 135 din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Potrivit prevederilor Hotărârii nr.2 a Curții Constituționale din 09 februarie 2016 privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituție ” sa constatat, că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, ...ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

„ - excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare din părți sau reprezentantul acesteia. Sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct curții constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție.”

Examinând Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1229 din 13.11.2001 constatăm că Uzina Mecanică S.A. „ARTMET” ca agent economic, în urma unui concurs a fost desemnată drept unic producător a tuturor de numere de înmatriculare pentru mijloacele de transport din Republica Moldova.

În baza acestei hotărâri de Guvern Ministerul Tehnologiilor Informaționale a fost obligat să încheie cu S.A.ARTMET contracte de producere și livrare a plăcuțelor de înmatriculare a transportului auto din Republica Moldova, competență care ulterior a fost transmisă către Întreprinderea de Stat CRIS REGISTRU, care a și încheiat contractile până la sfârșitul anului 2014. Costul final al plăcuțelor de înmatriculare produse de către S.A.ARTMET era de **349 lei**.

Începând cu anul 2012, în urma unui concurs public statul și-a vândut acțiunile sale deținute în întreprindere și respectiv serviciile acordate de această întreprindere.

Investitorii privați, având drept garanție de activitate și care ducea la restituirea investițiilor, Hotărârea Guvernului nr.1229, care stabilea dreptul de producere a tuturor plăcuțelor de înmatriculare a transportului auto pentru S.A. „Artmet” și pentru o perioadă nedeterminată au contractat credite bancare, au procurat această întreprindere și au investit sume financiare considerabile în modernizarea întreprinderii procurate și a liniilor tehnologice, a deschis noi locuri de muncă și a majorat considerabil salariile angajaților. A virat în bugetele locale și central peste 10 milioane lei anual. A fost desemnată patru ani la rând „Contribuabilul anului” și după apariția Hotărârii Guvernului nr.399 din 16.06.2015 au apărut condiții de nerecuperarea investițiilor făcute în întreprinderea „Artmet” S.A., ceea ce este de fapt un atac asupra investițiilor și investitorilor, contrar prevederilor art. 126 alin.(2) din Constituție și legilor nr. 81. din 18.03.2004 și nr. 121 din 04.05.2007.

Deși hotărâre Guvernului nr.1229 din 13.11.2001 era în vigoare, oricum începând cu anul 2013 Î.S. „CRIS „Registru” crea diferite impedimente S.A. „Artmet” la buna activitate, iar începând cu 01.01.2014 Î.S. „CRIS „Registru” a refuzat încheierea contractului cu S.A. „Artmet”, fapt pentru care S.A. „Artmet” sa adresat în instanța de drept comun. Prin hotărârea judecătorei sect. Centru Chișinău din 28.05.2015 acțiunea S.A. „Artmet” a fost admisă și sa recunoscut drept ilegal refuzul Î.S. „CRIS „Registru” de a încheia contractul de antrepriză cu S.A. „Artmet” și „CRIS „Registru” a fost obligată să încheie cu S.A. „Artmet” contractul de producere și livrare a plăcuțelor de înmatriculare a tuturor unităților de transport din Republica Moldova.

În plin proces de judecată, netransparent și pentru favorizarea Î.S. „CRIS „Registru” a fost promovată și adoptată Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.399 din 16.06.2015, prin care sa creat ilegal monopol de stat asupra producerii plăcuțelor de înmatriculare a transportului auto din Republica Moldova, drepturile de producere fiind acordate Î.S. „CRIS „Registru”, care după apariția Hotărârii Guvernului nr.399 produce și realizează plăcuțele cetățenilor R.M. la un preț de **580 lei**, aproape dublu față de prețul stabilit de către S.A. „Artmet”, fapt prin care se violează prevederile art. 126 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, deoarece prețurile stabilite de către monopolistul Î.S. „CRIS „Registru nu pot fi considerate **de orientare socială** și sunt prețuri nerezonabile de mari care duc la exploatarea clienților, cetățenilor Republicii Moldova, ce contravine principiilor europene la capitolul dat.

Hotărârea Guvernului nr. 399 din 16.06.2015 a fost motivul de bază de eliminare a S.A. „Artmet” de pe piață și a dus la anularea hotărârii judecătorei sect. Centru, Chișinău din 28.05.2015 prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22.10.2015, menținută prin decizia C.S.J.

Considerăm că modificarea Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1229 din 13.11.2001 prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 399 din 16.06.2015 este crearea prin pârghiile statului a unor probe false, favoruri pentru instituția statului în plin proces de judecată, fapt prin care au fost violate prevederile art. 6 alin.(1) CEDO.

Prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 399 din 16.06.2015 a fost stabilit drept producător a plăcuțelor de înmatriculare Î.S. „CRIS „Registru” și înlăturată de la producere întreprinderea cu capital privat S.A. „Artmet”. Hotărârea Guvernului nr.399 din 16.06.2015 contravine art. 1 și art. 5 a legii nr.906 din 29.01.1992 privind limitarea activității monopoliste și dezvoltarea concurenței.

Astfel, considerăm că Hotărârea Guvernului nr. 399 din 16.06.2015 contravine prevederilor art. 1 alin.(3), art.4, art. 9, alin.(3), art.20, art. 126 alin. (1), și alin. (2), lit. b) și h). din Constituția Republicii Moldova.

Totodată considerăm că Hotărârea Guvernului R.M. nr. 399 din 16.06.2015 este contrară normelor legislației internațional la care Republica Moldova este parte, inclusiv a normelor de drept național și internațional privind protecția investițiilor și investitorilor și contrară prevederilor art. 4 lit. b) și art.9 a legii nr. 81 din 18.03.2004 privind protecția investițiilor și investitorilor, contrară prevederilor legii nr.121 din 04.05.2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, capitolul 6, art. 61 lit. a), b), c), și d), art. 62 alin. (1), (2) și (3) al legii.

Conform Hotărârii Curții Constituționale din 09 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin.(1), lit. a) și g) din Constituția R.M, Curtea Constituțională a reținut, că la art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale textul „sesizate de Curtea Supremă de Justiție” urmează a fi exclus. La fel, la art. 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 38 din Codul jurisdicției constituționale, litera d) urmează a fi expusă în următoarea redacție: „d) judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor;”.

În baza celor expuse și întru respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale apelanților, în temeiul art. 12 prim alin.(1) și (3) din Codul de Procedură civilă, art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art. 24 alin. (1), art. 25 lit. d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 4 alin. (1) lit. g), art. 38 alin. (1) lit. d) din Codul jurisdicției constituționale, art. 2 și 16 din Legea nr. 789-XIII din 26.03.1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție și în conformitate cu prevederile Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016 privind interpretarea art. 135 alin.(1) lit. a) și g),

SOLICITĂM Instanței de Apel:

1. *Ridicarea excepției de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 399 din 16.06.2015 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1229 din 13 noiembrie 2001.*

2. *Curtea Constituțională a Republicii Moldova să exercite controlul de constituționalitate a Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.399 din 16.06.2015.*

3. *Curtea Constituțională a Republicii Moldova să declare neconstituțională Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 399 din 16.06.2015 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1229 din 13 noiembrie 2001.*

Apelanți

• **Uzina Mecanică „Artmet”**
ODOBESCU Victor,
Director general

• **Consiliul Societății pe Acțiuni**
Uzina Mecanică „Artmet”
BABAN Sergiu, Președinte

• **BÎLÎM Alexandr,**
acționar al UM „Artmet” S.A.

